

Balanța de plăți a Republicii Moldova pentru trimestrul II 2009 (date preliminare)

Tabelul 1. Sinteza balanței de plăți (agregate principale) (mil. USD)

	Tr.I 08	Tr.II 08	Tr.III 08	Tr.IV 08	Tr.I 09	Tr.II 09	Sem.I 09
CONTUL CURENT	-232.27	-306.55	-184.26	-264.32	-215.66	-55.51	-271.17
Bunuri și servicii	-674.77	-879.52	-837.44	-816.16	-463.24	-439.59	-902.83
Bunuri	-684.09	-875.83	-845.11	-815.34	-453.15	-430.62	-883.77
export (FOB)	351.78	403.30	482.78	408.11	289.16	310.81	599.97
import (FOB), din care:	-1035.87	-1279.13	-1327.89	-1223.45	-742.31	-741.43	-1483.74
<i>resurse energetice (fără energie electrică)</i>	-212.56	-228.86	-223.55	-238.27	-208.50	-121.82	-330.32
Servicii	9.32	-3.69	7.67	-0.82	-10.09	-8.97	-19.06
export	183.19	219.69	235.78	198.54	146.79	154.35	301.14
import	-173.87	-223.38	-228.11	-199.36	-156.88	-163.32	-320.20
Venituri	122.43	157.97	176.76	140.66	48.13	94.95	143.08
intrări, din care:	195.72	231.08	250.57	227.64	111.96	148.31	260.27
veniturile rezidenților din munca peste hotare	180.00	216.00	233.00	213.00	102.00	142.00	244.00
ieșiri, din care:	-73.29	-73.11	-73.81	-86.98	-63.83	-53.36	-117.19
dividende și profituri distribuite ale filialelor	-3.21	-10.05	-2.86	-21.72	-34.36	-41.97	-76.33
venit reinvestit și profituri nedistribuite ale filialelor	-28.91	-21.31	-27.07	-22.19	9.28	15.53	24.81
dobânzi către plată la împrumuturi și la titluri de angajamente	-18.72	-14.83	-20.83	-19.82	-20.99	-13.88	-34.87
Transferuri curente	320.07	415.00	476.42	411.18	199.45	289.13	488.58
intrări, din care:	349.15	442.98	506.00	436.03	237.22	318.27	555.49
transferuri personale de peste hotare	213.97	269.48	316.09	246.48	147.84	180.00	327.84
ieșiri	-29.08	-27.98	-29.58	-24.85	-37.77	-29.14	-66.91
CONTUL DE CAPITAL ȘI FINANCIAR	138.95	257.70	86.03	428.13	300.60	37.40	338.00
Transferuri de capital	-3.48	-5.59	-4.41	-1.13	-3.63	-3.23	-6.86
Investiții directe,	124.11	179.70	238.98	148.70	20.06	13.84	33.90
din care: în economia națională	126.45	182.95	247.30	150.87	21.33	13.27	34.60
capital social și venit reinvestit	97.43	112.53	188.01	143.21	17.98	26.90	44.88
alt capital	29.02	70.42	59.29	7.66	3.35	-13.63	-10.28
Investiții de portofoliu	2.91	-3.05	11.43	-4.91	0.97	-3.46	-2.49
Active*		-0.01	-0.03		-0.01		-0.01
titluri de participare			-0.03		-0.01		-0.01
titluri de creanțe		-0.01					
Pasive**	2.91	-3.04	11.46	-4.91	0.98	-3.46	-2.48
titluri de participare	2.04	0.45	7.28	1.59	2.47	-0.16	2.31
titluri de angajamente	0.87	-3.49	4.18	-6.50	-1.49	-3.30	-4.79
Derivate financiare, net – bancare	0.59	0.05	0.36	-0.06	0.12	-0.05	0.07
Alte investiții	74.70	193.71	195.20	215.01	-206.99	42.99	-164.00
Active*	-57.73	37.16	42.64	32.10	-209.04	37.20	-171.84
credite comerciale	-84.53	76.83	39.69	46.34	-56.69	35.16	-21.53
valută și depozite în străinătate	26.38	-41.65	8.35	-19.04	-152.55	-1.96	-154.51
împrumuturi acordate	0.42	1.98	-5.40	4.80	0.20	4.00	4.20
Pasive**	132.43	156.55	152.56	182.91	2.05	5.79	7.84
credite comerciale	56.55	25.02	16.33	17.39	-10.35	9.06	-1.29
împrumuturi pe termen lung ***	67.46	80.99	117.98	94.06	-43.00	25.83	-17.17
utilizare	147.85	162.90	269.35	181.27	56.51	87.80	144.31
rambursare	-80.39	-81.91	-151.37	-87.21	-99.51	-61.97	-161.48
împrumuturi pe termen scurt	12.28	11.30	18.47	7.39	-9.88	-6.76	-16.64
depozite ale nerezidenților în sistemul bancar național	12.56	29.91	3.13	7.52	-5.87	-21.27	-27.14
alte pasive	-16.42	9.33	-3.35	56.55	71.15	-1.07	70.08
Active de rezervă ale statului *	-59.88	-107.12	-355.53	70.52	490.07	-12.69	477.38
Erori și omisiuni	93.32	48.85	98.23	-163.81	-84.94	18.11	-66.83

Informativ:

Transferuri de mijloace bănești din străinătate efectuate de persoane fizice prin băncile din Republica Moldova	320.67	435.21	506.51	397.70	225.71	289.06	514.77
---	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

*(-) majorare (+) micșorare; ** (+) majorare (-) micșorare; *** inclusiv reșalonări

Notă: datele pentru tr.I 2009 au fost revizuite

Deficitul contului curent al balanței de plăți în semestrul I 2009 a înregistrat 271.17 mil. USD. Raportul acestuia la PIB a constituit 10.6 la sută, micșorându-se cu 9.4 puncte procentuale față de semestrul I 2008. Componenta determinantă a contului curent – comerțul exterior cu bunuri și servicii – a consemnat diminuarea deficitului cu 41.9 la sută, volumul exporturilor scăzând cu 22.2 la sută, iar cel al importurilor – cu 33.5 la sută.

Contul de capital și financiar în primele 6 luni 2009 s-a încheiat cu un excedent în valoare de 338.00 mil. USD sub influența reducerii activelor oficiale de rezervă cu 477.38 mil. USD. Influxul net al investițiilor directe în economia națională a însumat 34.60 mil. USD, fiind de 9 ori mai mic decât cel din ianuarie-iunie 2008.

Poziția investițională internațională, ce reflectă activele financiare externe acumulate în comparație cu pasivele, rămânând net debitoare, a înregistrat 4038.83 mil. USD (tabelul 2).

Tabelul 2. *Poziția investițională internațională (mil. USD)*

	Stoc la 31.12.2008	Modificări care reflectă					Stoc la 30.06.2009
		dinamica totală	fluxul din BP	schimbări de preț	fluctuația ratei de schimb	alte schimbări	
Poziția investițională internațională netă	-3747.89	-290.94	-344.86	-2.89	51.35	5.46	-4038.83
Active	2287.40	-287.78	-304.78	-2.89	19.89		1999.62
Investiții directe peste hotare	57.30	0.70	0.70				58.00
Capital social	54.24	2.13	2.13				56.37
Alt capital	3.06	-1.43	-1.43				1.63
Investiții de portofoliu	7.62	0.01	0.01				7.63
Titluri de participare	0.96	0.01	0.01				0.97
Titluri de creanță	6.66						6.66
Derivate financiare	2.81	0.05	0.05				2.86
Alte investiții	547.26	173.80	171.84		1.96		721.06
Credite comerciale	274.90	21.98	21.53		0.45		296.88
Împrumuturi	4.20	-4.20	-4.20				
Valută și depozite	259.14	156.02	154.51		1.51		415.16
Alte active	9.02						9.02
Active de rezervă	1672.41	-462.34	-477.38	-2.89	17.93		1210.07
Pasive	6035.29	3.16	40.08		-31.46	-5.46	6038.45
Investiții directe în economia națională	2565.72	1.04	34.60		-35.04	1.48	2566.76
Capital social	1590.02	4.14	69.69		-19.44	-46.11	1594.16
Venit reinvestit	299.35	22.78	-24.81			47.59	322.13
Alt capital	676.35	-25.88	-10.28		-15.60		650.47
Investiții de portofoliu	56.87	-4.68	-2.48		-0.72	-1.48	52.19
Titluri de participare	48.91	0.11	2.31		-0.72	-1.48	49.02
Titluri de angajamente	7.96	-4.79	-4.79				3.17
Derivate financiare	2.53	0.12	0.12				2.65
Alte investiții	3410.17	6.68	7.84		4.30	-5.46	3416.85
Credite comerciale	606.87	-2.60	-1.29		-1.31		604.27
Împrumuturi	2063.03	-25.58	-33.81		8.23		2037.45
Valută și depozite	226.35	-29.76	-27.14		-2.62		196.59
Alte pasive	513.92	64.62	70.08			-5.46	578.54

Datoria externă a Republicii Moldova la 30 iunie 2009 a constituit 4083.82 mil. USD, micșorându-se cu 24.20 mil. USD (0.6 la sută) față de începutul anului.

PREZENTAREA ANALITICĂ A BALANȚEI DE PLĂȚI

 Tabelul 3. *Sinteza balanței de plăți în prezentare analitică (mil. USD)*

	Tr.I 2008	Tr.II 2008	Tr.III 2008	Tr.IV 2008	Tr.I 2009	Tr.II 2009
CONTUL CURENT	-233.45	-322.31	-192.14	-301.42	-215.67	-71.40
Bunuri	-684.09	-875.83	-845.11	-815.34	-453.15	-430.62
Servicii	9.32	-3.69	7.67	-0.82	-10.09	-8.97
Venituri	122.43	157.97	176.76	140.66	48.13	94.95
Transferuri curente	318.89	399.24	468.54	374.08	199.44	273.24
CONTUL DE CAPITAL ȘI FINANCIAR	185.88	371.74	396.96	298.35	-252.56	50.37
Transferuri de capital	-3.48	-5.59	-4.41	-1.13	-3.63	-3.23
Investiții directe, inclusiv în economia națională	124.11 126.45	179.70 182.95	238.98 247.30	148.70 150.87	20.06 21.33	13.84 13.27
Investiții de portofoliu	2.91	-3.05	11.43	-4.91	0.97	-3.46
Active		-0.01	-0.03		-0.01	
Pasive	2.91	-3.04	11.46	-4.91	0.98	-3.46
Derivate financiare	0.59	0.05	0.36	-0.06	0.12	-0.05
Alte investiții	61.75	200.63	150.60	155.75	-270.08	43.27
Active	-57.73	37.16	42.64	32.10	-209.04	37.20
Pasive	119.48	163.47	107.96	123.65	-61.04	6.07
împrumuturi*	60.67	89.39	107.65	98.74	-47.03	20.49
guvernamentale	-5.75	-2.53	-4.83	-8.15	-1.52	2.25
bancare	21.56	26.24	89.04	45.93	-35.82	20.53
ale altor sectoare	44.86	65.68	23.44	60.96	-9.69	-2.29
alte fluxuri de capital	58.81	74.08	0.31	24.91	-14.01	-14.42
Erori și omisiuni	93.32	48.85	98.23	-163.81	-84.94	18.11
BALANȚA GLOBALĂ	45.75	98.28	303.05	-166.88	-553.17	-2.92
Finanțarea	-45.75	-98.28	-303.05	166.88	553.17	2.92
Împrumutul de la FMI (net)	9.37	-1.50	8.91	-4.65	-5.85	-1.42
Modificarea activelor de rezervă**	-59.88	-107.12	-355.53	70.52	490.07	-12.69
Finanțarea excepțională	4.76	10.34	43.57	101.01	68.95	17.03
Transferuri unilaterale (<i>granturi inter-guvernamentale</i>)	1.18	15.76	7.88	37.10	0.01	15.89
Alte investiții – pasive	3.58	-5.42	35.69	63.91	68.94	1.14
– împrumuturi guvernamentale pentru susținerea balanței de plăți			9.83			
– împrumuturi reeșalonate	9.70	4.40	10.06	7.36		
– arierate (nete), inclusiv cele aferente reeșalonării	-6.12	-9.82	15.80	56.55	68.94	1.14

* fără cele reeșalonate

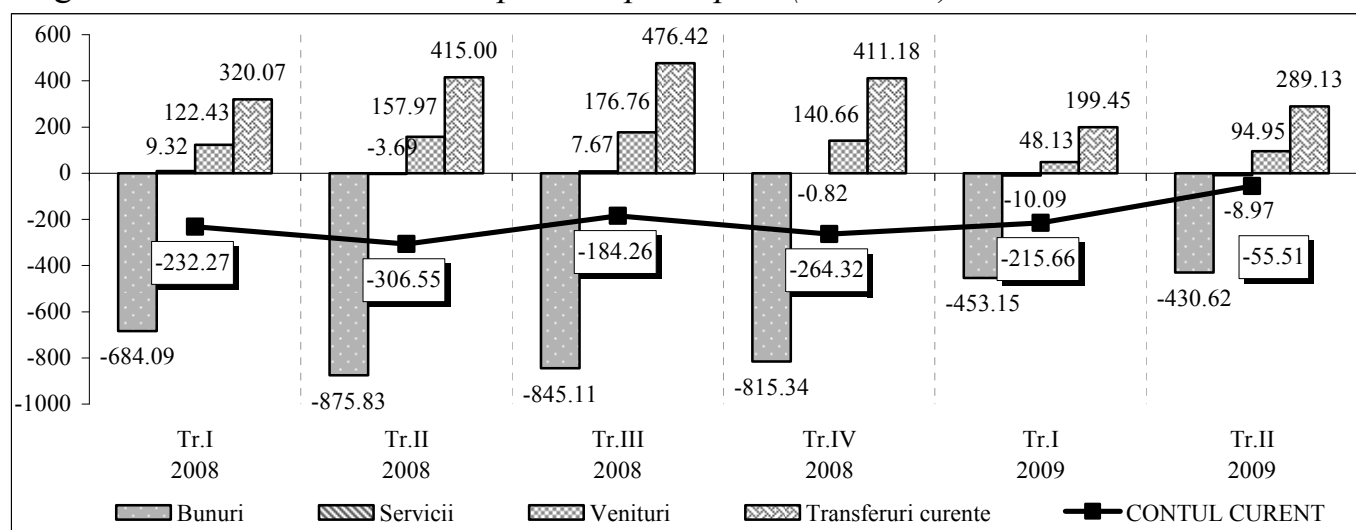
** (-) majorare, (+) micșorare

Volumul finanțării excepționale în trimestrul II 2009 a însumat 17.03 mil. USD, fiind alcătuit din următoarele componente:

- un grant de la Comisia Europeană în valoare de 15.89 mil. USD;
- arierate la deservirea datoriei externe a agenților economici din alte sectoare. Ultimele s-au majorat pe parcursul trimestrului II cu 1.14 mil. USD în valoare netă, din care 21.98 mil. USD fiind arieratele la împrumuturi față de investitorii străini direcți și 6.23 mil. USD – cele la alte împrumuturi. Concomitent, din arieratele la importul de resurse energetice au fost achitate 27.07 mil. USD.

CONTUL CURENT

În trimestrul II al anului 2009, deficitul *contului curent* al balanței de plăți s-a diminuat considerabil față de perioada similară a anului precedent și a înregistrat 55.51 mil. USD. Aceasta a fost posibil grație reducerii în jumătate a deficitului din comerțul cu bunuri și servicii, până la nivelul de 439.59 mil. USD, precum și reducerii surplusului înregistrat la venituri și transferuri curente cu 33.0 la sută, până la nivelul de 384.08. Ca rezultat, excedentul cumulativ din venituri și transferuri curente a acoperit deficitul din comerțul exterior cu bunuri și servicii în proporție de 87.4 la sută.

 Diagrama 1. *Contul curent – componente principale (mil. USD)*

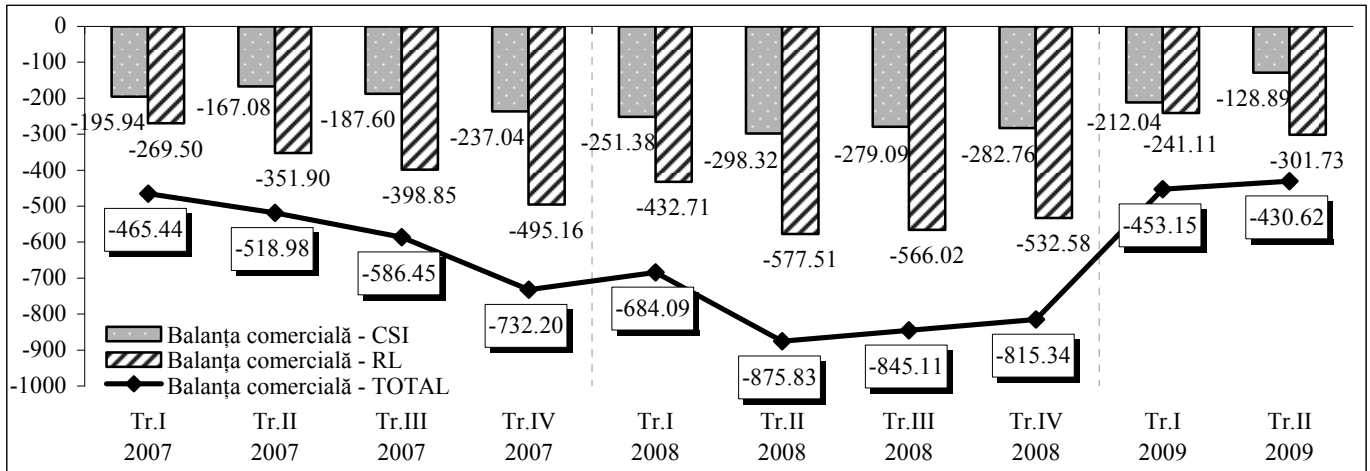
Modificarea drastică a componentelor balanței contului curent se datorează în mare parte recesiunii economice mondiale, care a redus cererea de bunuri și servicii. Astfel, volumul *comerțului exterior cu bunuri și servicii* s-a diminuat cu 35.5 la sută, până la 1369.91 mil. USD. Importurile în Republica Moldova au scăzut cu 39.8 la sută, însumând 904.75 mil. USD, iar exporturile s-au redus cu 25.3 la sută, însumând 465.16 mil. USD. Gradul de acoperire a importurilor prin exporturi a constituit 51.4 la sută (tabelul 4).

 Tabelul 4. *Comerțul exterior cu bunuri și servicii (mil. USD)*

	Tr.I 2007	Tr.II 2007	Tr.I 2008	Tr.II 2008	Tr.I 2009	Tr.II 2009	Tr.II 2009 / Tr.II 2008
	milioane USD						%
Export	408.61	484.32	534.97	622.99	435.95	465.16	74.7
Import	-869.99	-998.52	-1209.74	-1502.51	-899.19	-904.75	60.2
Soldul balanței comerciale	-461.38	-514.20	-674.77	-879.52	-463.24	-439.59	50.0
Comerțul exterior	1278.60	1482.84	1744.71	2125.50	1335.14	1369.91	64.5
Gradul de acoperire a importului prin export (%)	47.0	48.5	44.2	41.5	48.5	51.4	

În perioada de raportare *deficitul comerțului exterior cu bunuri* (prețuri f.o.b.) s-a micșorat de 2.0 ori comparativ cu perioada similară a anului precedent, constituind 430.62 mil. USD. Deși s-au redus considerabil, soldurile tranzacțiilor cu bunuri cu CSI și cu restul lumii au rămas negative, fiind în valoare de 128.89 mil. USD și 301.73 mil. USD, respectiv (diagrama 2).

Diagrama 2. *Balanța comerțului exterior cu bunuri (f.o.b. – f.o.b.) pe zone geografice, evoluție trimestrială (mil. USD)*

Exporturile de bunuri au constituit 310.81 mil. USD, micșorându-se cu 22.9 la sută. În țările CSI au fost exportate bunuri în valoare totală de 117.83 mil. USD, în scădere cu 25.9 la sută, iar spre țările din restul lumii – 192.98 mil. USD, în scădere cu 21.0 la sută. (diagrama 3).

Diagrama 3. *Export de bunuri, evoluție trimestrială (mil. USD)*

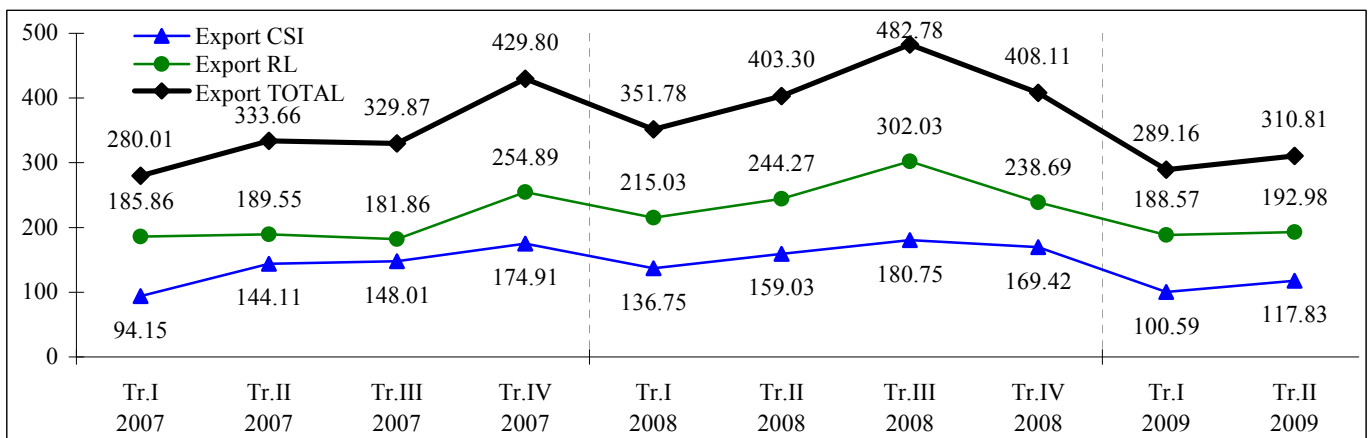
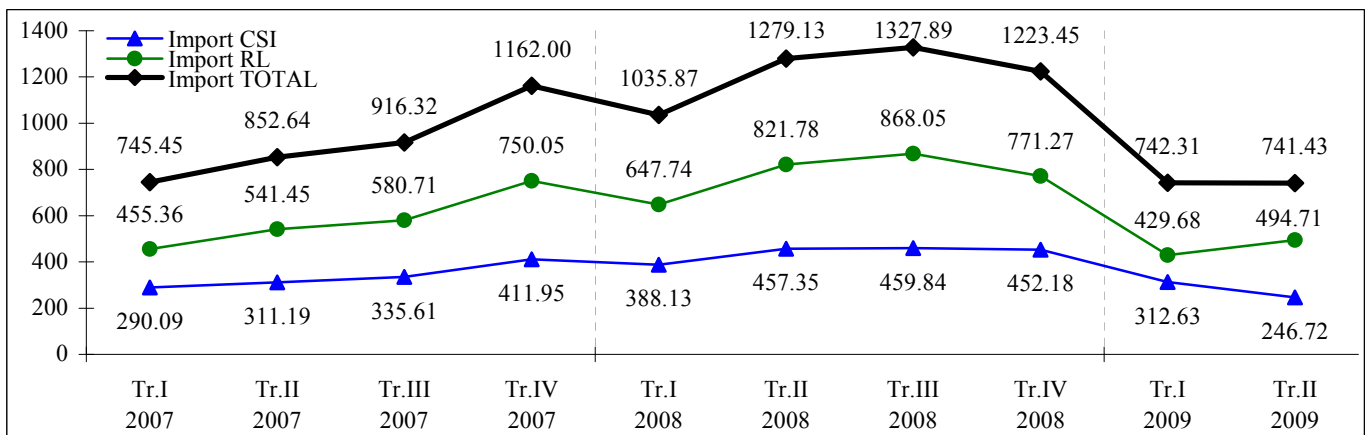

Diagrama 4. *Import de bunuri, evoluție trimestrială (mil. USD)*

Importurile de bunuri în perioada de raportare, comparativ cu perioada similară a anului precedent, s-au redus considerabil (42.0 la sută) și au constituit 741.43 mil. USD. Din CSI au fost importate bunuri în valoare de 246.72 mil. USD, în scădere cu 46.1 la sută, iar din țările din restul lumii – 494.71 mil. USD, în scădere cu 39.8 la sută.

Potrivit datelor Biroului Național de Statistică (BNS)*, în trimestrul II 2009 deficitul în comerțul exterior cu bunuri s-a redus comparativ cu perioada similară a anului precedent de 2.0 ori și a constituit 442.96 mil. USD. Aceasta s-a datorat în cea mai mare parte îmbunătățirii balanței comerciale cu majoritatea celor mai importanți parteneri (tabelul 5).

Tabelul 5. *Balanțele comerțului cu bunuri (f.o.b. – c.i.f.) pe grupuri de țări*

	Tr.I 2007	Tr.II 2007	Tr.I 2008	Tr.II 2008	Tr.I 2009	Tr.II 2009	Tr.II 2009/ Tr.II 2008
	milioane USD						%
Uniunea Europeană 27	-216.11	-273.01	-324.15	-426.40	-161.69	-227.99	53.5
Uniunea Europeană 25, din care:	-105.24	-170.34	-192.39	-273.70	-111.43	-149.05	54.5
Germania	-32.67	-46.03	-55.73	-80.36	-26.54	-39.69	49.4
Italia	-4.15	-22.37	-7.44	-37.17	-1.62	-18.18	48.9
Polonia	-12.33	-15.03	-13.63	-27.92	-9.47	-15.66	56.1
Ungaria	-11.15	-17.09	-17.08	-23.20	-11.04	-13.04	56.2
Olanda	-4.24	-8.27	-14.15	-11.42	-8.11	-9.28	81.3
Austria	-2.35	-8.43	-11.59	-13.36	-10.63	-8.07	60.4
Grecia	-2.70	-3.64	-1.99	-3.65	-1.20	-7.60	de 2.1 ori
Cehia	-6.97	-9.47	-11.12	-12.58	-5.80	-7.22	57.4
Franța	-4.36	-10.00	-10.31	-14.31	-3.96	-5.39	37.7
Belgia	-5.73	-7.27	-9.66	-10.55	-5.97	-5.17	49.0
Suedia	-2.68	-1.67	-7.06	2.27	-1.91	-	-
Marea Britanie	3.40	1.70	-2.34	0.76	3.48	1.97	de 2.6 ori
Uniunea Europeană 2	-110.87	-102.67	-131.76	-152.70	-50.26	-78.94	51.7
România	-100.94	-96.73	-123.39	-142.66	-44.03	-71.07	49.8
Bulgaria	-9.93	-5.94	-8.37	-10.04	-6.23	-7.87	78.4
Țările balcanice, din care:	-17.50	-27.92	-37.19	-49.02	-27.23	-29.38	59.9
Turcia	-19.14	-27.87	-40.23	-50.62	-27.88	-29.02	57.3
CSI, din care:	-212.48	-181.05	-268.87	-314.62	-235.95	-142.43	45.3
Ucraina	-108.19	-148.89	-138.21	-228.37	-84.44	-107.90	47.2
Rusia	-89.48	-43.68	-121.18	-44.65	-158.81	-37.45	83.9
Belarus	-17.16	-2.68	-15.96	-49.41	-0.14	-9.51	19.2
Georgia	0.69	0.12	0.91	1.27	1.19	1.68	132.3
Uzbekistan	-6.06	-1.14	-3.12	-0.37	1.45	2.57	-
Kazahstan	5.56	10.98	5.05	4.27	3.62	6.49	152.0
Alte țări, din care:	-38.58	-47.65	-73.71	-107.25	-49.14	-43.16	40.2
China	-19.92	-24.90	-35.66	-52.12	-29.69	-31.06	59.6
Emiratele Arabe Unite	-1.67	-2.85	-3.48	-6.33	-2.62	-1.43	22.6
Israel	-1.33	-3.85	-2.25	-14.66	-3.01	-1.04	7.1
S.U.A.	-0.37	-1.05	-3.77	-7.46	-3.02	-0.83	11.1
Coreea de Sud	-4.61	-6.26	-5.59	-6.07	-2.36	-0.76	12.5
Elveția	3.99	-	-6.55	-5.78	1.83	1.98	-
Total	-484.67	-529.63	-703.92	-897.29	-474.01	-442.96	49.4

Sursa: BNS, selecții la import (prețuri c.i.f.) după principiul țării de livrare, fără exportul și importul efectuat de persoane fizice

* Analiza datelor BNS nu include ajustările la comerțul exterior cu bunuri operate de Direcția Balanța de Plăți a Băncii Naționale a Moldovei, cum ar fi exporturile / importurile efectuate de persoane fizice, reparații de bunuri, bunuri procurate în porturi de către cărauși etc. Importurile sunt evaluate în prețuri c.i.f., repartiția pe țări a acestora fiind după principiul țării de livrare.

De remarcat, de asemenea, majorarea soldurilor pozitive cu Marea Britanie, Kazahstan, Uzbekistan, Georgia și Elveția.

Exporturile de bunuri s-au redus cu 22.8 la sută până la nivelul de 301.07 mil. USD, din care 80.0 la sută au fost direcționate către 9 țări: Rusia, România, Italia, Ucraina, Germania, Belarus, Marea Britanie, Turcia și Polonia (tabelul 6). Reducerea semnificativă a exporturilor în majoritatea acestor țări a determinat evoluția per total a exporturilor, contribuția lor fiind de -19.5 puncte procentuale. Printre principalii factori care au contribuit la reducerea exporturilor se numără influența crizei economice globale, care a diminuat cererea de bunuri de import în majoritatea țărilor lumii.

Tabelul 6. *Exporturile de bunuri pe grupuri de țări*

	Tr.I	Tr.II	Tr.I	Tr.II	Tr.I	Tr.II	Ponderea în total		Tr.II 2009 față de tr.II 2008
	2007	2007	2008	2008	2009	2009	tr.II 2008	tr.II 2009	
	milioane USD						%		
Uniunea Europeană 27	149.36	153.78	179.93	201.26	154.10	159.79	51.6	53.1	79.4
Uniunea Europeană 25, din care:	98.32	98.24	110.31	104.29	93.28	95.74	26.7	31.8	91.8
Italia	31.02	33.32	39.08	43.36	29.33	34.26	11.1	11.4	79.0
Germania	19.09	19.53	20.18	17.35	16.16	18.82	4.4	6.3	108.5
Marea Britanie	8.63	9.23	8.92	9.37	11.91	12.31	2.4	4.1	131.4
Polonia	7.90	12.78	11.56	12.40	8.97	7.42	3.2	2.5	59.8
Franța	8.18	3.58	9.08	4.23	7.91	3.90	1.1	1.3	92.2
Lituania	1.87	2.74	2.31	1.28	1.08	3.38	0.3	1.1	de 2.6 ori
Grecia	1.28	0.87	2.42	1.41	4.24	3.02	0.4	1.0	de 2.1 ori
Slovacia	3.40	1.14	2.56	1.24	0.88	2.38	0.3	0.8	191.9
Ungaria	2.39	1.23	1.63	0.79	4.05	1.97	0.2	0.7	de 2.5 ori
Austria	4.45	2.82	2.75	2.83	2.05	1.60	0.7	0.5	56.5
Olanda	3.14	4.09	2.84	1.89	1.41	1.56	0.5	0.5	82.5
Belgia	3.74	2.37	2.80	2.37	1.28	1.44	0.6	0.5	60.8
Cehia	0.82	1.75	1.06	1.05	1.00	1.04	0.3	0.3	99.0
Uniunea Europeană 2	51.04	55.54	69.62	96.97	60.82	64.05	24.9	21.3	66.1
România	47.67	46.66	64.81	89.94	57.32	59.88	23.1	19.9	66.6
Bulgaria	3.37	8.88	4.81	7.03	3.50	4.17	1.8	1.4	59.3
Țările balcanice, din care:	12.98	10.01	12.81	12.08	8.20	9.10	3.1	3.0	75.3
Turcia	10.18	7.92	7.72	7.54	6.41	7.69	1.9	2.6	102.0
CSI, din care:	92.28	140.28	134.42	154.40	96.56	114.39	39.6	38.0	74.1
Rusia	42.76	56.53	60.55	84.12	52.95	61.85	21.6	20.5	73.5
Ucraina	27.68	38.27	34.28	28.94	14.17	20.15	7.4	6.7	69.6
Belarus	11.38	27.59	22.24	23.83	20.52	18.55	6.1	6.2	77.8
Kazahstan	6.22	12.11	10.32	10.65	3.72	6.75	2.7	2.2	63.4
Uzbekistan	0.75	0.90	1.29	2.01	1.74	3.07	0.5	1.0	152.7
Georgia	0.82	0.50	1.12	1.69	1.42	1.96	0.4	0.7	116.0
Alte țări, din care:	19.78	21.64	14.74	22.45	20.92	17.79	5.8	5.9	79.2
Elveția	10.25	8.22	1.35	1.84	7.47	6.61	0.5	2.2	de 3.6 ori
S.U.A.	3.33	4.00	3.97	4.38	1.64	2.37	1.1	0.8	54.1
Republica Arabă Siria	0.71	0.60	1.16	1.35	1.45	0.81	0.3	0.3	60.0
Brazilia	0.10	0.15	1.86	3.49	0.09	0.16	0.9	0.1	4.6
Total	274.40	325.71	341.90	390.19	279.78	301.07	100.0	100.0	77.2

Sursa: BNS, fără exportul efectuat de persoane fizice

Exporturile în **Rusia** s-au redus cu 26.5 la sută, totalizând 61.85 mil. USD, din care: *băuturi alcoolice* – 11.75 mil. USD; *medicamente pentru utilizări profilactice sau terapeutice* – 9.86 mil. USD; *zahăr și zaharoză pură* – 7.06 mil. USD; *preparate din legume, fructe sau din alte părți de plante* – 6.10 mil. USD; *fructe comestibile și nuci* – 5.71 mil. USD; *materiale plastice, cauciuc și articole din acestea* – 3.97 mil. USD.

În **România** au fost exportate bunuri în valoare totală de 59.88 mil. USD, sau cu 33.4 la sută mai puțin decât în perioada similară a anului precedent. Cele mai importante categorii de bunuri exportate au fost: *fire, cabluri și alte conductoare electrice* – 22.50 mil. USD; *zahăr și zaharoză pură* – 4.90 mil. USD; *îmbrăcăminte și accesorii de îmbrăcăminte* – 4.58 mil. USD.

Exporturile către **Italia** au înregistrat o scădere de 21.0 la sută, reducându-se până la nivelul de 34.26 mil. USD, în particular: *îmbrăcăminte și accesorii de îmbrăcăminte* – 21.65 mil. USD, din care 21.34 mil. USD reprezintă bunurile exportate după prelucrare; *piei brute, tăbăcite, blănuri și produse din acestea* – 3.61 mil. USD; *uleiuri vegetale* – 3.14 mil. USD; *încălțăminte* – 1.38 mil. USD.

În perioada de raportare s-au redus și exporturile către **Ucraina** – cu 30.4 la sută, constituind 20.15 mil. USD. La fel ca și în primul trimestru, această diminuare a survenit în rezultatul micșorării exporturilor de *băuturi alcoolice*, de la 12.11 mil. USD în trimestrul I 2008 la 3.22 mil. USD în 2009. Alte categorii importante de bunuri exportate sunt: *uleiuri vegetale* – 3.47 mil. USD; *produse vegetale (în special grâu și meslin și semințe de floarea-soarelui)* – 3.39 mil. USD; *tutunuri brute* – 3.06 mil. USD.

Spre deosebire de țările menționate anterior, exporturile de bunuri în **Germania** s-au majorat, sporul fiind de 8.5 la sută. Din valoarea totală de 18.82 mil. USD, 4.44 mil. USD constituie exportul de *îmbrăcăminte și accesorii de îmbrăcăminte*; 3.92 mil. USD – *grâu și meslin*; 2.85 mil. USD – *preparate din legume, fructe sau din alte părți de plante*.

În structura exporturilor Republicii Moldova pe secțiuni de bunuri (tabelul 7), în trimestrul II 2009, prevalează *produsele agro-alimentare* cu 136.17 mil. USD sau 45.2 la sută din valoarea totală a exporturilor, majorându-se față de perioada similară a anului precedent cu 9.1 la sută. Din produsele agro-alimentare, *băuturile alcoolice* constituie 36.19 mil. USD; *zahărul și produsele zaharoase* – 14.29 mil. USD; *grâul și meslinul* – 14.08 mil. USD; *uleiurile vegetale* – 13.88 mil. USD; *semințele de floarea-soarelui* – 8.27 mil. USD.

Celelalte categorii de bunuri exportate, tradițional importante pentru economia Republicii Moldova, au înregistrat reduceri: *îmbrăcăminte și accesorii de îmbrăcăminte* – 52.45 mil. USD (în scădere cu 21.4 la sută); *fire, cabluri și alte conductoare electrice izolate* – 23.61 mil. USD (diminuare cu 3.5 la sută); *metale comune și articole din acestea* – 7.29 mil. USD (o reducere de 4.7 ori); *încălțăminte și părți ale acesteia* – 5.47 mil. USD (diminuare de 2.2 ori); *sticlă și articole din sticlă* – 5.40 mil. USD (o reducere de 2.4 ori).

Exporturile de *băuturi alcoolice* (tabelul 8) în trimestrul II al anului 2009 s-au redus cu 32.0 la sută comparativ cu perioada similară a anului precedent, până la nivelul de 36.19 mil. USD, ceea ce constituie 12.0 la sută din valoarea totală a exporturilor din perioada respectivă. Aceasta s-a datorat scăderii de 3.8 ori a exporturilor către Ucraina și cu 40.5 la sută a celor spre Rusia, care au contribuit la reducerea totală cu 16.7 p.p. și 15.0 p.p., respectiv. S-a diminuat semnificativ și exportul de băuturi alcoolice către România – de 2.6 ori, însă datorită ponderii reduse, influența asupra modificării totale nu a fost foarte semnificativă. De menționat evoluția pozitivă a exporturilor de băuturi alcoolice în Kazahstan și Germania, care s-au majorat de 2.0 ori și de 2.1 ori, respectiv.

Tabelul 7. Exportul de bunuri, pe principalele secțiuni

	Tr. II 2007	Tr. II 2008	Tr. II 2009	Ponderea în total tr.II 2009	Tr.II 2009 față de tr.II 2008	Indicii Valorii Unitare	Indicii Volumului Fizic
	milioane USD			%		%*	
I. Animale vii și produse ale regnului animal	3.51	4.90	1.57	0.5	32.0	64	50
II. Produse ale regnului vegetal	32.20	17.62	45.02	15.0	de 2.6 ori	82	312
III. Grăsimi și uleiuri animaliere sau vegetale	15.43	14.73	13.88	4.6	94.2	52	181
IV. Produse alimentare; băuturi; tutun	65.76	87.54	75.70	25.1	86.5	93	93
V. Produse minerale	15.30	21.25	4.05	1.3	19.1	78	24
VI. Produse ale industriei chimice	6.27	8.64	15.95	5.3	184.6	100	185
VII. Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea	8.46	10.82	8.80	2.9	81.3	89	91
VIII. Piele brute, tăbăcite; blănuri și produse din acestea	8.02	8.86	7.17	2.4	80.9	88	92
IX. Lemn și articole din lemn (fără mobilier)	1.10	1.39	1.17	0.4	84.2	93	90
X. Pastă de lemn, hârtie, carton și articole din acestea	6.10	4.83	1.92	0.6	39.8	96	41
XI. Materiale textile și articole din acestea	64.73	78.75	59.24	19.7	75.2	91	83
XII. Încălțăminte, pălării, umbrele și articole similare	8.79	12.00	5.58	1.9	46.5	82	57
XIII. Articole din piatră, ipsos, ciment, ceramică, sticlă și din materiale similare	12.80	16.23	6.22	2.1	38.3	88	44
XIV. Perle, pietre prețioase sau semiprețioase, metale prețioase, metale placate și articole din acestea, imitații de bijuterii, monede	0.02	0.01	0.05	0.0	de 5.0 ori	-	-
XV. Metale comune și articole din acestea	32.62	34.00	7.29	2.4	21.4	78	27
XVI. Mașini și aparate; echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile	23.62	40.74	34.03	11.3	83.5	84	99
XVII. Vehicule, aeronave, vase și echipamente auxiliare de transport	4.98	4.27	3.27	1.1	76.6	95	81
XVIII. Instrumente și aparate optice, fotografice, cinematografice, medico-chirurgicale; ceasornicărie; instrumente muzicale; părți și accesorii ale acestora	6.35	8.61	2.34	0.8	27.2	74	37
Altele	9.65	15.00	7.82	2.6	52.1	-	-
TOTAL	325.71	390.19	301.07	100.0	77.2	86	90

Sursa: BNS, fără exportul efectuat de persoane fizice

* comparativ cu Tr. II 2008

Tabelul 8. Exporturile de băuturi alcoolice

	Tr. II 2005	Tr. II 2006	Tr. II 2007	Tr. II 2008	Tr. II 2009	Ponderea în total					Tr. II 2009 față de Tr. II 2008	Gradul de influență*
						Tr. II 2005	Tr. II 2006	Tr. II 2007	Tr. II 2008	Tr. II 2009		
	milioane USD						%					p.p.**
TOTAL	82.47	29.11	36.78	53.21	36.19	100	100	100	100	100	68.0	-32.0
Rusia	64.92	0.00	19.73	11.75	78.7	0.0	37.1	32.5	59.6	-15.0		
Belarus	9.02	9.60	14.15	10.63	10.49	10.9	33.0	38.5	20.0	29.0	98.7	-0.3
Kazahstan	0.71	1.70	3.94	1.75	3.58	0.9	5.9	10.7	3.3	9.9	de 2.0 ori	3.4
Ucraina	4.02	6.51	11.31	12.12	3.22	4.9	22.3	30.8	22.8	8.9	26.6	-16.7
Polonia	0.65	0.98	1.65	2.41	2.25	0.8	3.4	4.5	4.5	6.2	93.4	-0.3
Germania	0.20	0.40	0.35	0.39	0.81	0.2	1.4	1.0	0.7	2.2	de 2.1 ori	0.8
Cehia	0.28	0.18	0.47	0.77	0.69	0.3	0.6	1.3	1.4	1.9	89.6	-0.2
Georgia	0.33	0.24	0.10	0.58	0.63	0.4	0.8	0.3	1.1	1.7	108.6	0.1
România	0.25	7.21	1.13	1.51	0.57	0.3	24.8	3.1	2.8	1.6	37.7	-1.8
Kîrgîzstan	0.26	0.18	0.43	0.31	0.54	0.3	0.6	1.2	0.6	1.5	174.2	0.4
S.U.A.	0.18	0.25	0.29	0.45	0.43	0.2	0.9	0.8	0.8	1.2	95.6	-
Alte țări	1.65	1.86	2.96	2.56	1.23	2.0	6.4	8.1	4.8	3.4	48.0	-2.5

Sursa: BNS

* Gradul de influență a țărilor la creșterea (+), scăderea (-) exportului de băuturi alcoolice; ** puncte procentuale

Evoluția exporturilor de bunuri după prelucrare a fost negativă, valoarea acestora reducându-se cu 19.2 la sută și totalizând 94.71 mil. USD. Deși, ca valoare absolută, exporturile bunurilor din această categorie au scăzut, ponderea lor în exportul total s-a majorat cu 1.4 puncte procentuale, până la nivelul de 31.5 la sută. Diminuarea a avut loc în

consecința reducerii exporturilor către 2 dintre principalele destinații, România și Italia, cu 26.7 la sută și 27.4 la sută, respectiv (tabelul 9).

Tabelul 9. *Exporturile de bunuri după prelucrare*

	Tr. II. 2008			Tr. II 2009			Export de bunuri după prelucrare:	
	Export de bunuri			Export de bunuri			Tr. II 2009 față de tr II. 2008	Gradul de influență*
	total	după prelucrare	ponderea în total	total	după prelucrare	ponderea în total		
	milioane USD		%	milioane USD		%	%	p.p.*
România	89.94	45.72	50.8	59.88	33.51	56.0	73.3	-10.4
Italia	43.36	38.92	89.8	34.26	28.26	82.5	72.6	-9.1
Marea Britanie	9.37	8.85	94.5	12.31	9.79	79.5	110.6	0.8
Germania	17.35	6.69	38.6	18.82	7.02	37.3	104.9	0.3
Turcia	7.54	5.83	77.3	7.69	5.79	75.3	99.3	0.0
Polonia	12.4	2.86	23.1	7.42	3.30	44.5	115.4	0.4
Franța	4.23	1.27	30.0	3.9	2.15	55.1	169.3	0.8
Olanda	1.89	0.94	49.7	1.56	1.07	68.6	113.8	0.1
Belgia	2.37	1.38	58.2	1.44	0.95	66.0	68.8	-0.4
Slovacia	1.24	1.01	81.5	2.38	0.83	34.9	82.2	-0.2
San Marino	0.57	0.57	100.0	0.69	0.69	100.0	121.1	0.1
Elveția	1.84	0.64	34.8	6.61	0.69	10.4	107.8	0.0
S.U.A.	4.38	0.81	18.5	2.37	0.18	7.6	22.2	-0.5
Austria	2.83	0.62	21.9	1.6	0.12	7.5	19.4	-0.4
<i>Alte țări</i>	190.88	1.14	0.6	140.14	0.37	0.3	31.3	-0.7
TOTAL	390.19	117.25	30.0	301.07	94.71	31.5	80.8	-19.2

Sursa: BNS

* Gradul de influență a țărilor la creșterea (+), scăderea (-) exportului de bunuri după prelucrare; ** puncte procentuale

În trimestrul II 2009, conform datelor BNS, Republica Moldova a importat bunuri în valoare totală de 744.03 mil. USD (prețuri c.i.f.), ceea ce reprezintă o diminuare de 42.2 la sută în comparație cu trimestrul II 2008 (tabelul 10), făcându-se simțită influența crizei economice globale. 81.1 la sută din importuri provin în continuare din: România, Ucraina, Rusia, Germania, Italia, Turcia, China, Belarus, Polonia și Ungaria.

Importurile din **România** în perioada de raportare au însumat 130.95 mil. USD sau 17.2 la sută din valoarea totală a importurilor, în scădere cu 43.7 la sută. Printre categoriile de bunuri importate din România menționăm: *uleiuri din petrol sau minerale bituminoase* – 37.50 mil. USD (s-a redus de 2.3 ori); *mașini, aparate și echipamente electrice* – 23.14 mil. USD (în scădere cu 11.4 la sută); *produse ale industriei chimice* – 14.49 mil. USD (în scădere cu 19.1 la sută); *materiale plastice și articole din acestea* – 5.82 mil. USD (în scădere cu 49.1 la sută).

Ucraina a furnizat bunuri în valoare de 128.05 mil. USD (17.2 la sută din total) sau de 2.0 ori mai puțin decât în perioada similară a anului precedent. Această reducere semnificativă s-a datorat în mare parte unui nivel mai scăzut al importului de așa categorii de bunuri precum: *produse agro-alimentare* – 39.74 mil. USD (s-a diminuat cu 28.9 la sută); *fontă, fier și oțel, și articole din acestea* – 13.24 mil. USD (s-a redus de 3.2 ori); *uleiuri din petrol sau din minerale bituminoase* – 12.09 mil. USD (a scăzut de 3.0 ori).

Importurile din **Rusia** s-au redus cu 22.9 la sută, totalizând 99.30 mil. USD, sau 13.3 la sută din importul total. Tradițional, printre principalele categorii de bunuri importate se numără: *gaz de sondă și alte hidrocarburi gazoase* – 36.69 mil. USD (în scădere cu 12.2 la sută); *uleiuri din petrol sau din minerale bituminoase* – 11.65 mil. USD (s-a majorat de 2.0 ori).

În trimestrul II 2009, din **Germania** s-a importat cu 40.1 la sută mai puțin decât în trimestrul II 2008 sau 58.51 mil. USD. Cele mai importante categorii de bunuri au fost: *mașini, aparate și echipamente* – 14.75 mil. USD (în scădere cu 39.1 la sută); *autovehicule destinate transportului de pasageri și mărfuri* – 6.36 mil. USD (s-a redus de 2.1 ori); *medicamente pentru utilizări profilactice sau terapeutice* – 2.55 mil. USD (s-a diminuat cu 26.5 la sută).

 Tabelul 10. *Importurile de bunuri pe grupuri de țări (prețuri c.i.f.)*

	Tr.I	Tr.II	Tr.I	Tr.II	Tr.I	Tr.II	Pondere în total		Tr.II 2009/
	2007	2007	2008	2008	2009	2009	tr.II 2008	tr.II 2009	tr.II 2008
milioane USD							%		
Uniunea Europeană 27	365.47	426.79	504.08	627.66	315.79	387.78	48.8	52.1	61.8
Uniunea Europeană 25, din care:	203.56	268.58	302.70	377.99	204.71	244.79	29.4	32.9	64.8
Germania	51.76	65.56	75.91	97.71	42.70	58.51	7.6	7.9	59.9
Italia	35.17	55.69	46.52	80.53	30.95	52.44	6.3	7.0	65.1
Polonia	20.23	27.81	25.19	40.32	18.44	23.08	3.1	3.1	57.2
Ungaria	13.54	18.32	18.71	23.99	15.09	15.01	1.9	2.0	62.6
Olanda	7.38	12.36	16.99	13.31	9.52	10.84	1.0	1.5	81.4
Grecia	3.98	4.51	4.41	5.06	5.44	10.62	0.4	1.4	de 2.1 ori
Marea Britanie	5.23	7.53	11.26	8.61	8.43	10.34	0.7	1.4	120.1
Austria	6.80	11.25	14.34	16.19	12.68	9.67	1.3	1.3	59.7
Franța	12.54	13.58	19.39	18.54	11.87	9.29	1.4	1.2	50.1
Lituania	6.49	5.72	9.28	11.18	8.42	8.63	0.9	1.2	77.2
Cehia	7.79	11.22	12.18	13.63	6.80	8.26	1.1	1.1	60.6
Belgia	9.47	9.64	12.46	12.92	7.25	6.61	1.0	0.9	51.2
Uniunea Europeană 2	161.91	158.21	201.38	249.67	111.08	142.99	19.4	19.2	57.3
România	148.61	143.39	188.20	232.60	101.35	130.95	18.1	17.6	56.3
Bulgaria	13.30	14.82	13.18	17.07	9.73	12.04	1.3	1.6	70.5
Țările balcanice, din care:	30.48	37.93	50.00	61.10	35.43	38.48	4.7	5.2	63.0
Turcia	29.32	35.79	47.95	58.16	34.29	36.71	4.5	4.9	63.1
CSI, din care:	304.76	321.33	403.29	469.02	332.51	256.82	36.4	34.5	54.8
Ucraina	135.87	187.16	172.49	257.31	98.61	128.05	20.0	17.2	49.8
Rusia	132.24	100.21	181.73	128.77	211.76	99.30	10.0	13.3	77.1
Belarus	28.54	30.27	38.20	73.24	20.66	28.06	5.7	3.8	38.3
Alte țări, din care:	58.36	69.29	88.45	129.70	70.06	60.95	10.1	8.2	47.0
China	20.02	24.91	35.86	53.07	29.84	31.50	4.1	4.2	59.4
Elveția	6.26	8.22	7.90	7.62	5.64	4.63	0.6	0.6	60.8
S.U.A.	3.70	5.05	7.74	11.84	4.66	3.20	0.9	0.4	27.0
Israel	1.56	4.32	2.52	14.93	3.99	1.88	1.2	0.3	12.6
Emiratele Arabe Unite	1.67	2.85	3.48	6.33	2.74	1.51	0.5	0.2	23.9
Coreea de Sud	4.63	6.26	5.61	6.07	2.36	0.77	0.5	0.1	12.7
Total	759.07	855.34	1045.82	1287.48	753.79	744.03	100.0	100.0	57.8

Sursa: BNS (fără importul efectuat de persoane fizice), selecții la import după principiul țării de livrare

Din **Italia** s-au importat bunuri în valoare de 52.44 mil. USD, în scădere cu 34.9 la sută. Principalele categorii de bunuri importate au fost: *materiale textile și articole din acestea* – 18.52 mil. USD (în scădere cu 25.8 la sută); *mașini, aparate și echipamente* – 7.16 mil. USD (s-a redus de 2.6 ori); *medicamente pentru utilizări profilactice sau terapeutice* – 5.81 mil. USD (s-a majorat de 44.7 ori); *piei, blănuri și produse din acestea* – 4.13 mil. USD (s-a diminuat cu 35.6 la sută).

În structura importului pe categorii de bunuri, remarcăm faptul că importurile de *produsele minerale* (134.73 mil. USD), deși au înregistrat o scădere semnificativă, reducându-se de 2.1 ori, au continuat să dețină cea mai înaltă pondere – 18.1 la sută (tabelul 11). Din această categorie fac parte *uleiurile din petrol sau din minerale bituminoase* (88.64 mil. USD) și *gazul de sondă și alte hidrocarburi gazoase* (38.83 mil. USD).

Importuri semnificative au fost realizate și la următoarele categorii de bunuri: *mașini, aparate și echipamente* – 108.21 mil. USD; *materiale textile și articole din acestea* – 61.70 mil. USD; *metale comune și articole din acestea* – 43.25 mil. USD; *vehicule terestre* – 33.50 mil. USD; *medicamente pentru utilizări profilactice sau terapeutice* – 32.79 mil. USD; *țigări de foi, trabucuri și țigarete* – 16.51 mil. USD.

Tabelul 11. *Importul de bunuri, pe principalele secțiuni (prețuri c.i.f.)*

	Tr. II 2007	Tr. II 2008	Tr. II 2009	Pondere în total tr.II 2009	Tr.II 2009 față de tr.II 2008	Indicii Valorii Unitare	Indicii Volumului Fizic
	milioane USD			%		%*	
I. Animale vii și produse ale regnului animal	12.72	23.30	14.49	1.9	62.2	95	65
II. Produse ale regnului vegetal	25.30	49.09	35.19	4.7	71.7	89	81
III. Grăsimi și uleiuri animaliere sau vegetale	3.21	4.64	3.62	0.5	78.0	76	103
IV. Produse alimentare; băuturi; tutun	56.50	95.80	65.19	8.8	68.0	94	72
V. Produse minerale	157.58	279.44	134.73	18.1	48.2	63	77
VI. Produse ale industriei chimice	80.01	117.92	91.88	12.3	77.9	96	81
VII. Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea	56.05	75.62	43.26	5.8	57.2	88	65
VIII. Piei brute, tăbăcite; blănuri și produse din acestea	7.95	10.86	8.99	1.2	82.8	91	91
IX. Lemn și articole din lemn (fără mobilier)	15.52	21.93	14.56	2.0	66.4	93	71
X. Pastă de lemn, hârtie, carton și articole din acestea	25.35	31.44	20.61	2.8	65.6	90	73
XI. Materiale textile și articole din acestea	69.12	76.65	61.70	8.3	80.5	94	86
XII. Încălțăminte, pălării, umbrele și articole similare	5.36	7.78	6.34	0.9	81.5	101	81
XIII. Articole din piatră, ipsos, ciment, ceramică, sticlă și din materiale similare	25.23	41.45	22.07	3.0	53.2	91	58
XIV. Perle, pietre prețioase sau semiprețioase, metale prețioase, metale placate și articole din acestea, imitații de bijuterii, monede	1.81	2.66	1.04	0.1	39.1	97	40
XV. Metale comune și articole din acestea	82.55	109.60	43.25	5.8	39.5	82	48
XVI. Mașini și aparate; echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reproduc sunetul și imaginile	133.89	194.04	108.21	14.5	55.8	92	61
XVII. Vehicule, aeronave, vase și echipamente auxiliare de transport	62.74	101.51	33.96	4.6	33.5	92	36
XVIII. Instrumente și aparate optice, fotografice, cinematografice, medico-chirurgicale; ceasornicărie; instrumente muzicale; părți și accesorii ale acestora	13.57	12.73	14.38	1.9	113.0	96	118
Altele	20.88	31.02	20.56	2.8	66.3	-	-
TOTAL	855.34	1287.48	744.03	100.0	57.8	85	68

Sursa: BNS (fără importul efectuat de persoane fizice), selecții la import după principiul țării de livrare

* comparativ cu Tr. II 2008

Importul de *resurse energetice* în trimestrul II 2009 a constituit 121.82 mil. USD (prețuri f.o.b.), cu 46.8 la sută mai puțin comparativ cu nivelul perioadei similare din anul precedent. Cea mai mare pondere – 74.7 la sută – în importul de resurse energetice l-a avut combustibilul, care a însumat 90.95 mil. USD, reducându-se de 2.1 ori față de trimestrul II 2008.

Valoarea *combustibilului diesel* importat, care reprezintă 33.3 la sută din importul de resurse energetice, s-a redus de 2.7 ori în rezultatul reducerii atât a volumului, cât și a prețului de import.

Volumul fizic al *benzinei auto* importate a sporit cu 5.8 la sută, însă datorită diminuării prețului mediu de import cu 43.6 la sută, valoarea totală s-a redus cu 40.3 la sută, până la nivelul de 32.90 mil. USD.

Un spor semnificativ s-a înregistrat la volumul fizic al importului de *păcură* – de 11.0 ori, însă în rezultatul reducerii în jumătate a prețului mediu de import, valoarea importului s-a majorat doar de 5.4 ori.

Atât volumul, cât și valoarea *gazului natural* importat s-au redus. Prețul mediu de achiziție s-a majorat de la 216.57 USD pentru o mie de metri cubi în trimestrul II 2008 la 255.71 USD pentru o mie de metri cubi în trimestrul II 2009 (prețul gazului importat în primele trei luni ale anului 2009 a constituit 339.25 USD pentru o mie de metri cubi).

Principalii furnizori de resurse energetice în perioada de raportare au fost: Rusia (35.8 la sută), România (31.1 la sută), Ucraina (12.5 la sută), Belarus (12.5 la sută).

Tabelul 12. *Importul de produse energetice (prețuri f.o.b.)*

		Tr. I 2007	Tr. II 2007	Tr. I 2008	Tr. II 2008	Tr. I 2009	Tr. II 2009	Ponderea în totalul tr.II 2009 (%)	Tr.II 2009 față de tr.II 2008 (%)
Resurse energetice-total	(mil.USD)	165.37	123.65	212.56	228.86	208.50	121.82	100.0	53.2
Din CSI	(mil.USD)	115.01	79.47	131.80	135.82	175.21	74.05	60.8	54.5
Cărbune	(mil.USD) (mii tone)	1.98 24.83	3.24 34.60	4.06 33.66	4.16 34.47	1.97 24.04	1.51 21.67	1.2	36.3 62.9
Gaz natural	(mil.USD) (mil. m ³)	75.62 486.31	28.54 183.33	88.78 516.87	33.83 173.35	148.55 486.53	29.36 127.56	24.1	86.8 73.6
Combustibil Păcură	(mil.USD) (mii tone)	37.41 0.15 0.72	47.69	38.96 0.19 0.57	97.83 1.11 2.24	24.69 1.19 4.54	43.18 6.63 26.27	35.4 5.4	44.1 de 6.0 ori de 11.7 ori
Combustibil diesel	(mil.USD) (mii tone)	23.60 42.96	29.66 49.59	22.57 27.21	69.85 62.82	16.03 36.32	23.55 50.78	19.3	33.7 80.8
Benzine auto	(mil.USD) (mii tone)	4.22 7.75	5.38 8.35	3.23 4.07	7.62 7.66	1.81 4.48	4.23 8.08	3.5	55.5 105.5
Altele	(mil.USD)	9.44	12.65	12.97	19.25	5.66	8.77	7.2	45.6
Din restul lumii	(mil.USD)	50.36	44.18	80.76	93.04	33.29	47.77	39.2	51.3
Cărbune	(mil.USD) (mii tone)					0.13 0.57			– –
Combustibil Păcură	(mil.USD) (mii tone)	50.36 1.09	44.18 1.03	80.76 0.04	93.04 0.16	33.16 0.16	47.77 0.14	39.2	51.3 87.5
Combustibil diesel	(mil.USD) (mii tone)	20.85 37.96	15.75 25.20	39.89 43.23	41.55 36.13	11.91 25.35	17.03 31.89	14.0	41.0 88.3
Benzine auto	(mil.USD) (mii tone)	27.22 48.53	25.69 34.58	37.61 42.89	47.46 44.53	19.35 41.88	28.67 47.16	23.5	60.4 105.9
Altele	(mil.USD)	1.71	2.14	3.23	3.91	1.83	2.00	1.6	51.2

Importurile de energie electrică efectuate sunt minime, constituind 2.36 mil. kw/h, și au provenit în totalitate din Ucraina. Această situație se datorează deciziei autorităților de a procura energia electrică de la centrala Cuciurgan (CERS Moldovenească).

Tabelul 13. *Importul de energie electrică (prețuri f.o.b.)*

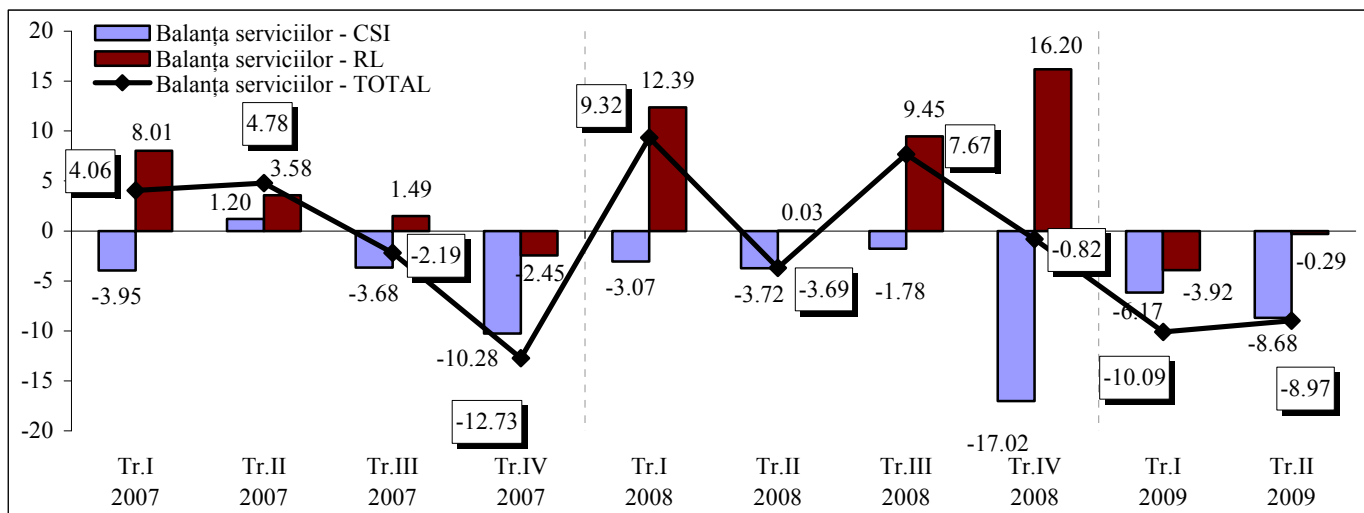
	Tr.I 2007	Tr.II 2007	Tr.I 2008	Tr.II 2008	Tr.I 2009	Tr.II 2009	Tr. II 2009 / tr. II 2008 (%)
Cantitatea mil. kw/h	611.66	743.57	652.65	722.12	1.21	2.36	0.3
Valoarea, mil. dolari SUA	16.21	19.93	24.14	30.63	0.06	0.12	0.4

Spre deosebire de balanța comerțului cu bunuri, **balanța serviciilor** a înregistrat o majorare a deficitului comparativ cu trimestrul II 2008 de 2.4 ori, până la nivelul de 8.97 mil. USD (tabelul 14).

Tabelul 14. *Serviciile în dinamică*

	Tr.I 2007	Tr.II 2007	Tr.I 2008	Tr.II 2008	Tr.I 2009	Tr.II 2009	Tr.II 2009/ Tr.II 2008
	milioane USD						%
BALANȚA SERVICIILOR	4.06	4.78	9.32	-3.69	-10.09	-8.97	de 2.4 ori
Export	128.60	150.66	183.19	219.69	146.79	154.35	70.3
Import	-124.54	-145.88	-173.87	-223.38	-156.88	-163.32	73.1
Transport	4.03	10.49	15.36	5.34	-0.45	0.41	7.7
Export	53.27	66.70	85.80	92.57	58.57	58.59	63.3
Import	-49.24	-56.21	-70.44	-87.23	-59.02	-58.18	66.7
Călătorii	-6.15	-12.08	-12.79	-16.87	-14.67	-17.05	101.1
Export	34.30	38.45	44.10	55.73	37.82	36.59	65.7
Import	-40.45	-50.53	-56.89	-72.60	-52.49	-53.64	73.9
Comunicații	9.39	11.72	14.64	16.09	15.44	18.54	115.2
Export	17.30	20.59	24.57	28.17	25.09	27.37	97.2
Import	-7.91	-8.87	-9.93	-12.08	-9.65	-8.83	73.1
Alte servicii	-3.21	-5.35	-7.89	-8.25	-10.41	-10.87	131.8
Export	23.73	24.92	28.72	43.22	25.31	31.80	73.6
Import	-26.94	-30.27	-36.61	-51.47	-35.72	-42.67	82.9

Detalii suplimentare referitoare la comerțul exterior cu servicii pe zone geografice, în dinamică trimestrială, sunt prezentate în diagrama 5.

 Diagrama 5. *Balanța comerțului exterior cu servicii pe zone geografice (mil. USD)*

În trimestrul II 2009, deși a rămas pozitiv, soldul *balanței veniturilor* s-a redus comparativ cu trimestrul II 2008 cu 39.9 la sută și a constituit 94.95 mil. USD.

Intrările de venituri din investiții s-au redus de 2.4 ori, până la nivelul de 6.31 mil. USD, în timp ce ieșirile s-au micșorat cu 14.5 la sută, până la 45.56 mil. USD.

Intrările de venituri din munca rezidenților în străinătate au fost evaluate la 142.00 mil. USD.

Principalele plăți preconizate, conform orarului, la serviciul procentual au însumat 18.61 mil. USD, din care: al obligațiunilor de stat – 0.14 mil. USD, al împrumuturilor BNM – 0.41 mil. USD, al celor guvernamentale – 2.72 mil. USD, al băncilor comerciale – 1.85 mil. USD și cel al întreprinderilor din alte sectoare – 8.76 mil. USD (inclusiv serviciul împrumuturilor primite de la companii afiliate – 3.50 mil. USD).

În urma investițiilor directe și de portofoliu nerezidenților au fost plătite dividende în valoare de 42.48 mil. USD, de 3.3 ori mai mult comparativ cu perioada similară din 2008.

Tabelul 15. *Veniturile în dinamică*

	Tr.I 2007	Tr.II 2007	Tr.I 2008	Tr.II 2008	Tr.I 2009	Tr.II 2009	Tr.II 2009 față de tr.II 2008
	milioane USD						%
BALANȚA VENITURILOR	64.36	87.46	122.43	157.97	48.13	94.95	60.1
Credit	128.99	162.55	195.72	231.08	111.96	148.31	64.2
Debit	-64.63	-75.09	-73.29	-73.11	-63.83	-53.36	73.0
Compensare pentru muncă	103.66	135.67	159.84	196.19	87.68	134.20	68.4
Credit	117.00	149.00	180.00	216.00	102.00	142.00	65.7
Debit	-13.34	-13.33	-20.16	-19.81	-14.32	-7.80	39.4
Venituri din investiții directe	-37.77	-50.28	-34.86	-34.24	-28.54	-29.68	86.7
Credit	0.10	0.03		0.03	0.23	0.26	de 8.7 ori
Debit	-37.87	-50.31	-34.86	-34.27	-28.77	-29.94	87.4
Venituri din investiții de portofoliu	2.90	2.62	3.09	0.52	4.93	3.57	de 6.9 ori
Credit	3.39	3.71	3.55	3.50	5.06	5.08	145.1
Debit	-0.49	-1.09	-0.46	-2.98	-0.13	-1.51	50.7
Venituri din alte investiții	-4.43	-0.55	-5.64	-4.50	-15.94	-13.14	de 2.9 ori
Credit	8.50	9.81	12.17	11.55	4.67	0.97	8.4
Debit	-12.93	-10.36	-17.81	-16.05	-20.61	-14.11	87.9

Balanța transferurilor curente a înregistrat un sold pozitiv în valoare de 289.13 mil. USD, cu 30.3 la sută mai mic față de trimestrul II 2008. Intrările s-au redus cu 28.2 la sută și au totalizat 318.27 mil. USD, iar ieșirile s-au majorat cu 4.1 la sută până la 29.14 mil. USD.

 Tabelul 16. *Transferuri curente în dinamică*

	Tr.I 2007	Tr.II 2007	Tr.I 2008	Tr.II 2008	Tr.I 2009	Tr.II 2009	Tr.II 2009/ Tr.II 2008
	milioane USD						%
Balanța transferurilor curente	218.35	264.03	320.07	415.00	199.45	289.13	69.7
Credit	230.19	282.68	349.15	442.98	237.22	318.27	71.8
Debit	-11.84	-18.65	-29.08	-27.98	-37.77	-29.14	104.1
Granturi și asistență tehnică	36.45	36.78	53.93	64.92	47.68	63.43	97.7
Credit	36.55	36.82	54.00	65.58	47.92	65.10	99.3
Debit	-0.1	-0.04	-0.07	-0.66	-0.24	-1.67	de 2.5 ori
Învățământ și perfecționarea cadrelor	4.69	4.69	5.45	5.45	7.41	7.36	135.0
Credit	4.93	4.93	5.55	5.55	7.47	7.42	133.7
Debit	-0.24	-0.24	-0.10	-0.10	-0.06	-0.06	60.0
Ajutor umanitar	1.01	1.60	9.01	9.55	3.70	5.34	55.9
Credit	1.04	1.62	9.01	9.55	3.70	5.34	55.9
Debit	-0.03	-0.02					
Cotizații în organizații internaționale	-1.52	-1.31	-2.50	-1.23	-2.73	-0.73	59.3
Credit	0.01	0.01	0.01	0.02	0.01	0.01	50.0
Debit	-1.53	-1.32	-2.51	-1.25	-2.74	-0.74	59.2
Transferuri ale angajaților	156.86	189.76	208.82	266.64	145.79	178.22	66.8
Credit	158.68	198.13	213.97	269.48	147.84	180.00	66.8
Debit	-1.82	-8.37	-5.15	-2.84	-2.05	-1.78	62.7
Alte transferuri curente	20.86	32.51	45.36	69.67	-2.40	35.51	51.0
Credit	28.98	41.17	66.61	92.80	30.28	60.40	65.1
Debit	-8.12	-8.66	-21.25	-23.13	-32.68	-24.89	107.6

Valoarea granturilor și asistenței tehnice acordate Moldovei de către organismele internaționale și guvernele străine a fost evaluată la 65.10 mil. USD. Intrările de ajutor umanitar înregistrate de statistica vamală au constituit 5.34 mil. USD.

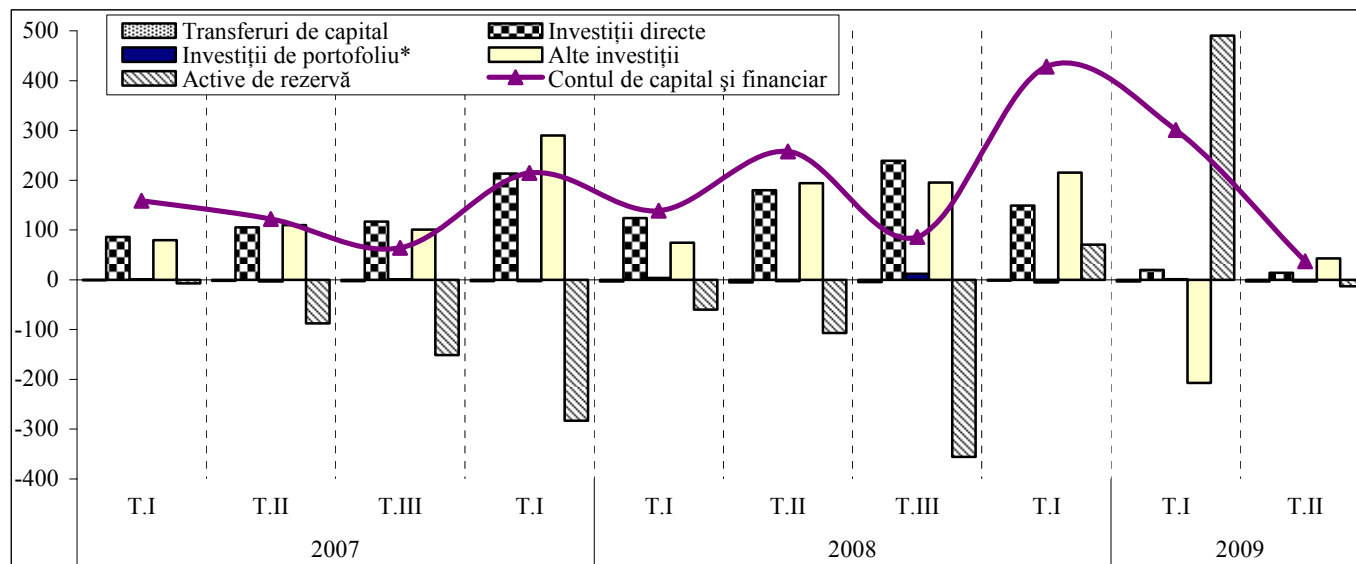
Republica Moldova a plătit cotizații internaționale în sumă de 0.74 mil. USD.

Transferurile angajaților care lucrează mai mulți ani peste hotare au fost estimate la 180.00 mil. USD.

CONTUL DE CAPITAL ȘI FINANCIAR

Contul de capital și financiar al balanței de plăți a înregistrat în trimestrul II 2009 intrări nete în valoare de 37.40 mil. USD (diagrama 6).

Diagrama 6. Contul de capital și financiar – componente principale (mil. USD)

* inclusiv derivate financiare

Transferurile de capital au înregistrat ieșiri nete în valoare de 3.23 mil. USD.

Operațiunile financiare s-au soldat cu un excedent în valoare de 40.63 mil. USD (tabelul 17).

Tabelul 17. Activele și pasivele externe, fluxuri nete (mil. USD)

	Tr. I 2007	Tr. II 2007	Tr. III 2007	Tr. IV 2007	Tr. I 2008	Tr. II 2008	Tr. III 2008	Tr. IV 2008	Tr. I 2009	Tr. II 2009
Contul financiar	158.94	124.42	67.14	216.96	142.43	263.29	90.44	429.26	304.23	40.63
Active externe	-47.30	-75.85	-229.62	-158.63	-119.95	-73.22	-321.24	100.39	279.75	25.03
Investiții directe	-4.11	-2.15	-5.19	-5.82	-2.34	-3.25	-8.32	-2.17	-1.27	0.57
Investiții de portofoliu				-0.07		-0.01	-0.03		-0.01	
Derivate financiare	-0.07			-0.45				-0.06		-0.05
Alte investiții	-35.73	13.56	-73.36	130.85	-57.73	37.16	42.64	32.10	-209.04	37.20
credite comerciale	7.68	6.80	-16.36	-5.73	-84.53	76.83	39.69	46.34	-56.69	35.16
împrumuturi				-6.00	0.42	1.98	-5.40	4.80	0.20	4.00
valută și depozite	-43.41	6.76	-57.00	142.58	26.38	-41.65	8.35	-19.04	-152.55	-1.96
Active de rezervă	-7.39	-87.26	-151.07	-283.14	-59.88	-107.12	-355.53	70.52	490.07	-12.69
Pasive externe	206.24	200.27	296.76	375.59	262.38	336.51	411.68	328.87	24.48	15.60
Investiții directe	90.37	107.24	122.31	219.39	126.45	182.95	247.30	150.87	21.33	13.27
Investiții de portofoliu	0.82	-3.12	0.33	-2.47	2.91	-3.04	11.46	-4.91	0.98	-3.46
Derivate financiare		0.01	0.04		0.59	0.05	0.36		0.12	
Alte investiții	115.05	96.14	174.08	158.67	132.43	156.55	152.56	182.91	2.05	5.79
credite comerciale	14.77	34.99	36.21	21.11	56.55	25.02	16.33	17.39	-10.35	9.06
împrumuturi	55.86	69.00	93.17	107.62	79.74	92.29	136.45	101.45	-52.88	19.07
valută și depozite	17.03	13.76	3.15	26.62	12.56	29.91	3.13	7.52	-5.87	-21.27
alte pasive	27.39	-21.61	41.55	3.32	-16.42	9.33	-3.35	56.55	71.15	-1.07

Activele externe (creanțele) s-au diminuat cu 25.03 mil. USD, în particular ca rezultat al rambursării de către nerezidenți a creditelor comerciale acordate anterior de agenții economici din țară.

Angajamentele externe (pasive) au crescut cu 15.60 mil. USD, dinamica acestora fiind determinată în sensul creșterii de intrări de investiții străine directe în economia națională și de trageri de noi împrumuturi din exterior, iar în sensul scăderii – de diminuarea depozitelor nerezidenților în băncile autohtone.

Stocurile creanțelor și angajamentelor externe acumulate în economia națională sunt specificate în *poziția investițională internațională*.

Intrările de *investiții străine directe* în economia națională (tabelul 18) au fost evaluate la 67.96 mil. USD, din care 47.14 mil. USD – în capital social.

Tabelul 18. *Investițiile directe (mil. USD)*

	Tr.I 2007		Tr.II 2007		Tr.I 2008		Tr.II 2008		Tr.I 2009		Tr.II 2009	
	intrări	ieșiri	intrări	ieșiri	intrări	ieșiri	intrări	ieșiri	intrări	ieșiri	intrări	ieșiri
Investiții directe	100.45	14.19	120.95	15.86	156.22	32.11	221.45	41.75	68.51	48.45	69.32	55.48
<i>peste hotare</i>	0.17	4.28		2.15	3.12	5.46	3.75	7.00	0.34	1.61	1.36	0.79
<i>în economia națională</i>	100.28	9.91	120.95	13.71	153.10	26.65	217.70	34.75	68.17	46.84	67.96	54.69
capital social	31.61	3.62	49.35	1.63	79.29	10.77	98.37	7.15	40.58	13.32	47.14	4.71
sector bancar	2.35		7.15		10.30						2.21	
alte sectoare	29.26	3.62	42.20	1.63	68.99	10.77	98.37	7.15	40.58	13.32	44.93	4.71
venit reinvestit și profituri (+) / pierderi nedistribuite (-)	12.53		22.45		28.91		21.31		-9.28		-15.53	
sector bancar	5.63		6.73		7.19		6.05		2.09		-4.76	
alte sectoare	6.90		15.72		21.72		15.26		-11.37		-10.77	
alt capital (alte sectoare)	56.14	6.29	49.15	12.08	44.90	15.88	98.02	27.60	36.87	33.52	36.35	49.98
creanțe față de investitorii străini	5.02							6.25	1.97			0.15
angajamente față de investitorii străini	51.12	6.29	49.15	12.08	44.90	15.88	98.02	21.35	34.90	33.52	36.35	49.83
Structura fluxurilor de investiții directe în economia națională (%)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
sector bancar	8.0		11.5		11.4		2.8		3.1		-	
alte sectoare	92.0	100.0	88.5	100.0	88.6	100.0	97.2	100.0	96.9	100.0	-	100.0

Soldul negativ constatat la venitul reinvestit de nerezidenți a fost determinat de faptul că pierderile înregistrate în trimestrul II 2009 au depășit beneficiile.

Tragerile de noi împrumuturi de la companii nerezidente afiliate (alt capital) au constituit 36.35 mil. USD, diminuându-se de 2.7 ori comparativ cu perioada similară a anului precedent. Conform orarului au fost preconizate rambursări în sumă de 49.83 mil. USD, real s-au plătit 30.26 mil. USD.

Volumul de investiții străine directe acumulat către sfârșitul trimestrului II 2009 a fost evaluat la 2566.76 mil. USD, din care: în capital social – 1594.16 mil. USD, venitul reinvestit – 322.13 mil. USD, sub formă de alt capital – 650.47 mil. USD.

Investițiile de portofoliu (tabelul 19) au înregistrat ieșiri nete în valoare de 3.46 mil. USD, fiind determinate de serviciul euroobligațiunilor.

Derivatele financiare ce includ swap-urile valutare efectuate de băncile licențiate, s-au soldat în trimestrul II 2009 cu ieșiri în valoare de 0.05 mil. USD.

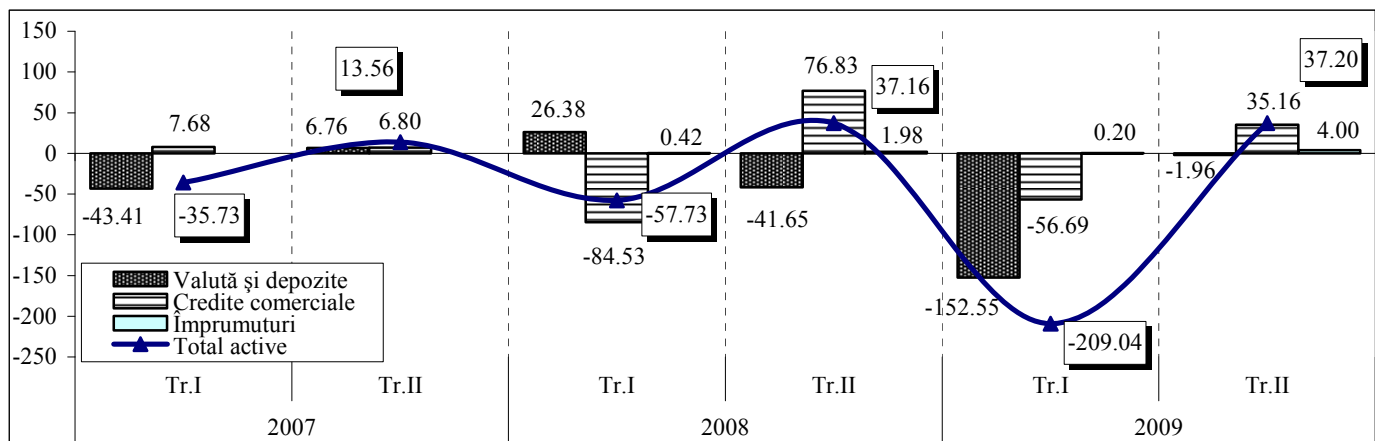
Tabelul 19. Investițiile de portofoliu (mil. USD)

	Tr.I 2007	Tr.II 2007	Tr.I 2008	Tr.II 2008	Tr.I 2009	Tr.II 2009
Investiții de portofoliu	0.82	-3.12	2.91	-3.05	0.97	-3.46
Active (tranzacțiile rezidenților cu titluri emise de nerezidenți)				-0.01	-0.01	
Titluri de participare					-0.01	
Alte sectoare					-0.01	
Obligațiuni și alte titluri de creanță				-0.01		
Bănci				-0.01		
Pasive (tranzacțiile nerezidenților cu titluri emise de rezidenți)	0.82	-3.12	2.91	-3.04	0.98	-3.46
Titluri de participare	0.34	0.53	2.04	0.45	2.47	-0.16
Bănci	0.64	0.39	1.83	0.34		
vânzarea acțiunilor	0.64	0.39	2.11	0.34		
răscumpărarea acțiunilor			-0.28			
Alte sectoare	-0.30	0.14	0.21	0.11	2.47	-0.16
vânzarea acțiunilor	0.04	0.15	0.21	0.18	2.47	
răscumpărarea acțiunilor	-0.34	-0.01		-0.07		-0.16
Obligațiuni și alte titluri de angajamente	0.48	-3.65	0.31	-3.49	0.12	-3.30
Sector guvernamental	0.48	-3.65	0.31	-3.49	0.12	-3.30
Instrumente ale pieței monetare			0.56		-1.61	
Sector guvernamental			0.56		-1.61	
vânzarea bonurilor de trezorerie			0.56			
răscumpărarea bonurilor de trezorerie					-1.61	

Notă: Tranzacțiile nerezident – nerezident nu sunt reflectate în balanța de plăți.

Alte investiții s-au soldat cu intrări nete de capital în valoare de 42.99 mil. USD, creanțele financiare externe (*active* – diagrama 7) diminuându-se cu 37.20 mil. USD, iar angajamentele față de nerezidenți (*pasive* – diagrama 8) majorându-se cu 5.79 mil. USD în valoare netă.

Rambursările nete ale *creditelor comerciale* acordate anterior nerezidenților de către agenții economici autohtoni (*active*) au fost evaluate în trimestrul II 2009 la 35.16 mil. USD, iar tragerile nete de credite comerciale de la partenerii străini (*pasive*) – la 9.06 mil. USD.

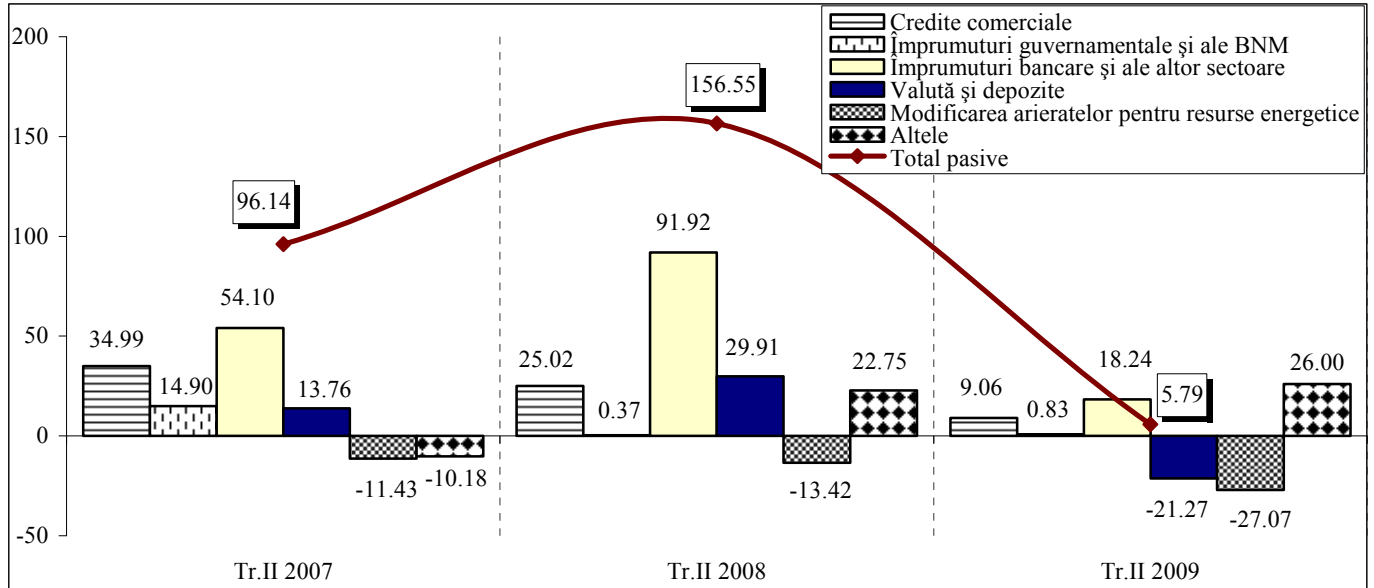
Diagrama 7. Alte investiții – active financiare (mil. USD)

Notă: (-) creștere

Activele externe sub formă de *valută și depozite* s-au majorat în valoare netă cu 1.96 mil. USD, cele ale băncilor licențiate diminuându-se cu 9.92 mil. USD, iar cele ale agenților economici din alte sectoare și ale persoanelor fizice majorându-se cu 11.88 mil.

USD. Depozitele nerezidenților în băncile licențiate autohtone (pasive) s-au diminuat în valoare netă cu 21.27 mil. USD.

Diagrama 8. Alte investiții – pasive financiare* (mil. USD)

* inclusiv împrumuturile reeșalonate

Împrumuturile externe repartizate pe sectoare sunt prezentate în tabelul 20.

Tabelul 20. Împrumuturi externe (mil. USD)

	Tr. I 2007		Tr. II 2007		Tr. I 2008		Tr. II 2008		Tr. I 2009		Tr. II 2009	
	valori- ficări	rambur- sări	valori- ficări	rambur- sări	valori- ficări	rambur- sări	valori- ficări	rambur- sări	valori- ficări	rambur- sări	valori- ficări	rambur- sări
Împrumuturi ale autorităților monetare (BNM de la FMI)		9.50		1.40	18.88	9.51		1.50		5.85		1.42
Împrumuturi guvernamentale	16.05	12.42	27.74	11.44	16.72	12.77	14.93	13.06	11.98	13.50	8.83	6.58
din care: reeșalonate	10.09	6.43	3.88	2.78	9.70	6.47	4.40	3.20				
Împrumuturi bancare	24.48	3.42	29.97	4.94	29.98	8.42	35.01	8.77	1.37	37.19	35.36	14.83
pe termen lung	24.48	3.42	29.97	4.94	27.23	6.84	27.01	8.77	1.37	33.38	35.36	6.83
pe termen scurt					2.75	1.58	8.00			3.81		8.00
Împrumuturi ale altor sectoare	71.49	30.82	71.16	42.09	97.28	52.42	128.23	62.55	46.98	56.67	45.25	47.54
pe termen lung	70.52	30.52	70.73	38.60	85.02	51.27	120.96	58.58	43.16	46.78	43.61	47.14
pe termen scurt	0.97	0.30	0.43	3.49	12.26	1.15	7.27	3.97	3.82	9.89	1.64	0.40
TOTAL	112.02	56.16	128.87	59.87	162.86	83.12	178.17	85.88	60.33	113.21	89.44	70.37
TOTAL fără cele reeșalonate	101.93	49.73	124.99	57.09	153.16	76.65	173.77	82.68	60.33	113.21	89.44	70.37

În trimestrul II 2009 Banca Națională a Moldovei a rambursat Fondului Monetar Internațional 1.42 mil. USD din împrumuturile anterioare.

Guvernul Republicii Moldova a efectuat trageri de împrumuturi externe în valoare de 8.83 mil. USD și a rambursat 6.58 mil. USD.

Băncile licențiate au valorificat din străinătate 35.36 mil. USD, rambursând 14.83 mil. USD din împrumuturile contractate anterior.

Agenții economici din alte sectoare au împrumutat din exterior în această perioadă 45.25 mil. USD. Spre rambursare conform orarului au fost preconizate 47.54 mil. USD, realmente s-au achitat 42.64 mil. USD, sumele neachitate (arieratele) fiind înregistrate la alte pasive.

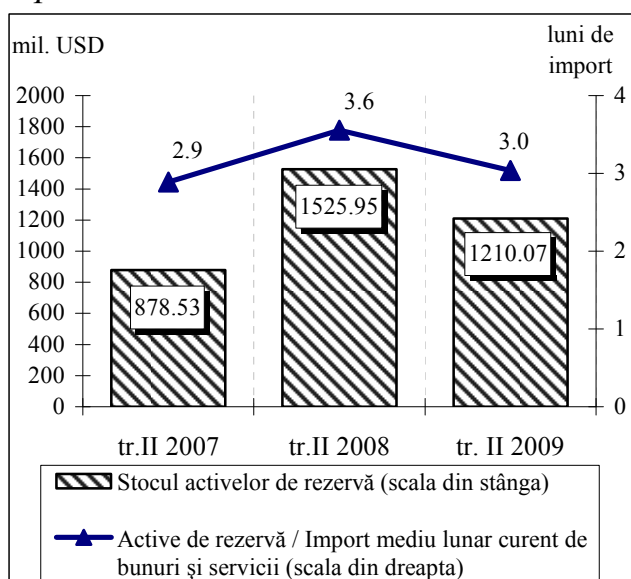
Alte pasive (arierate și alte angajamente neonorate) pe parcursul trimestrului II 2009 s-au diminuat în valoare netă cu 1.07 mil. USD (tabelul 21). Arierațele agenților economici din alte sectoare s-au majorat cu 1.14 mil. USD. Alte pasive bancare înregistrate în trimestrul I 2009 reflectă majorarea angajamentelor față de investitorii nerezidenți pentru acțiunile emise în trimestrul II 2009.

Tabelul 21. *Alte pasive (mil. USD)*

	Tr. I 2007	Tr. II 2007	Tr. III 2007	Tr. IV 2007	Tr. I 2008	Tr. II 2008	Tr. III 2008	Tr. IV 2008	Tr. I 2009	Tr. II 2009
Alte pasive	27.39	-21.61	41.55	3.32	-16.42	9.33	-3.35	56.55	71.15	-1.07
Sector guvernamental		-0.13								
acumularea arieratelor la principal	6.43	2.78	6.84	5.13	6.47	3.20	6.88	5.19		
acumularea arieratelor la dobândă	3.66	1.10	3.63	2.37	3.23	1.20	3.18	2.17		
achitarea arieratelor la principal		-0.09								
achitarea arieratelor la dobândă		-0.04								
reeșalonarea arieratelor	-10.09	-3.88	-10.47	-7.50	-9.70	-4.40	-10.06	-7.36		
Alte sectoare	15.64	-9.73	0.77	33.80	-6.12	-9.82	15.80	56.55	68.94	1.14
acumularea arieratelor la principal	15.61	2.07	4.06	32.73	4.67	2.90	14.08	52.75	65.81	24.46
acumularea arieratelor la dobândă	0.62	0.29	1.07	1.71	1.21	0.70	1.72	3.80	3.13	3.75
achitarea arieratelor la principal	-0.59	-12.04	-4.36	-0.64	-12.00	-13.42				-27.07
achitarea arieratelor la dobândă		-0.05								
Sector bancar	11.75	-11.75	40.78	-30.48	-10.30	19.15	-19.15		2.21	-2.21

La sfârșitul trimestrului II 2009 *activele oficiale de rezervă* ale statului au însumat 1210.07 mil. USD (diagrama 9).

Diagrama 9. *Activele oficiale de rezervă ale Republicii Moldova*

Rezervele statului s-au majorat ca rezultat al tranzacțiilor efective reflectate în balanța de plăți cu 12.69 mil. USD, al fluctuației ratei de schimb a altor valute față de dolarul SUA – cu 66.25 mil. USD; și s-au diminuat în urma schimbărilor de preț cu 1.21 mil. USD.

Pe parcursul trimestrului II 2009 Banca Națională a Moldovei a cumpărat pe piața valutară internă devize străine în sumă netă de 16.19 mil. USD.

Pentru serviciul datoriei externe din rezerve au fost îndreptate 14.34 mil. USD, pentru întreținerea ambasadelor – 1.49 mil. USD, pentru cotizații în organizațiile internaționale – 0.47 mil. USD.